

TURUNÇGİLLERDE CÜCELEŞME VİROİD HASTALIĞI (CİTRUS EXOCORTIS POSPIVİROİD)

Bodurlaşmış bir ağaç.

Yapraktaki damar bantlaşması.

Ağaç kabuğunda kavlama.

Hastalık belirtisi:

- Hastalık etmeni bir viroidtir.
- Etmen bitkinin bütün aksamalarında bulunur.
- Her türlü aşı materyali ve budama aletiyle ağaçtan ağaca geçer.
- Etmen turunç anacı üzerine aşıli çeşitlerde belirti oluşturmaz.
- Etmen üç yapraklı hibritler, carrizo citrange, Filistin tatlı laymı ve rangpur laymı üzerine aşıli çeşitlerde belirti oluşturur.
- Bulaşık bitkilerde şiddetli bodurluk ve genel bir sararma görülür.
- Üç yapraklı anaç üzerindeki çeşitlerde bu etmen ile tristeza virüsünün birlikte enfeksiyonu çok şiddetli bodurluk, kabuk kavlamaları, kabuk soyulmaları, zamk akıntısı ve anaç kalem uyuşmazlığı belirtileri oluşturur.
- Etmen %40 civarında verim kayıplarına neden olmaktadır.

Hastalığın görüldüğü bitkiler:

- Portakal, limon, altıntop ve mandarinde görülür.

Mücadelesi:

Kültürel Önlemler:

- Virüsten ari sertifikalı üretim materyali kullanılmalıdır.
- Hastalığa dayanıklı anaç kullanılmalıdır.
- Budama aletleri ağaçtan ağaca geçerken %2'lik sodyum hipoklorid ile dezenfekte edilmelidir.
- Bulaşık ağaçlar derhal sökülerek imha edilmelidir.